

PLÁN VÝCHOVY A PÉČE

Dětská skupina MACEŠKA

Cesta pro rodinu, z.ú.
www.cestaprorodinu.cz

Obsah

JAK TO U NÁS CHODÍ	3
ADAPTACE (ZVYKÁNÍ):	3
CÍLE VÝCHOVY A PÉČE V JEDNOTLIVÝCH OBLASTECH ROZVOJE	4
ROZVOJ SEBEOBSLUHY A SAMOSTATNOSTI	4
ROZVOJ SOCIÁLNÍCH DOVEDNOSTÍ.....	4
ROZVOJ HRUBÉ MOTORIKY	4
ROZVOJ JEMNÉ MOTORIKY.....	4
ROZVOJ GRAFOMOTORIKY A KRESBY	4
ROZVOJ ZRAKOVÉHO VNÍMÁNÍ	4
ROZVOJ ŘEČI.....	4
ROZVOJ SLUCHOVÉHO VNÍMÁNÍ A PAMĚTI	4
ROZVOJ MATEMATICKÝCH PŘEDSTAV	4
ROZVRH DNE	5
PRO ŠKOLNÍ ROK 2018/19 JSME ZVOLILI JAKO SPOJOVACÍ TÉMA BARVY.	6
ČERVENÉ ZÁŘÍ.....	6
ŽLUTÝ ŘÍJEN.....	6
HNĚDÝ LISTOPAD.....	6
ZLATÝ PROSINEC	7
BÍLÝ LEDEN	7
MODRÝ ÚNOR	7
FIALOVÝ DUBEN	8
RŮŽOVÝ KVĚTEN	8
ORANŽOVÝ ČERVEN.....	8
DUHOVÉ PRÁZDNINY	8

Jak to u nás chodí

Při poskytování péče respektujeme individualitu dítěte, jeho schopnosti i momentální náladu. Snažíme se využít každou situaci k navození dobré pohody, námětu poznávání a všestrannému rozvoji.

Během **volné hry** bereme ohled na vlastní volbu každého dítěte, jak a s čím si chce hrát. Jsme připraveni dítě, v této jeho aktivitě, podpořit a nabídnout mu další navazující činnosti.

K dobré pohodě je potřeba zajistit dětem pocit bezpečí a sounáležitosti. K tomu velmi přispívá vstřícný a individuální přístup ke každému dítěti i jeho rodině, uspokojení základních biologických potřeb, dodržování pravidelného denního režimu i využití rituálů a opakujících se činností, které dětem usnadňují časoprostorovou orientaci i socializaci.

Opakování společných činností, říkanek, písniček je pro nejmenší děti velmi důležité - snadněji se učí a přijímají nové činnosti, nové členy skupiny, přináší jim to pocit jistoty, pomáhá jim to uvědomit si samy sebe, že něco zvládají, že se mohou přidat k ostatním, že někam patří. Toto je potřeba si uvědomit, především vzhledem k nízkému věku dětí v Macešce (většinou 2-4 roky), a také vzhledem k měnícímu se kolektivu.

Společně organizované činnosti jsou nejen předem plánované a navozené, ale také improvizované, kdy využíváme momentální nálady a chuti dětí zabývat se nějakou, v danou chvíli vzniklou, aktivitou, nápadem. Organizovaný program pro děti je motivovaný **měsíčními tématy**. Toto téma propojuje společné i individuální aktivity, vede k novým možnostem poznávání sebe, okolí, vztahů i pojmů. Toto téma se odráží ve výtvarných, hudebních, řečových i pohybových aktivitách.

Naším cílem je kvalitní všestranná péče o děti a vstřícná spolupráce s rodinou.

Adaptace (zvykání):

Snažíme se dětem i rodičům maximálně pomoci v nácviu odloučení. Dbáme na co nejmenší projevy separační úzkosti, která je u dětí normální a pochopitelná. Vychází z vývojové fáze každého dítěte. Závisí na jeho povahových rysech i na přístupu rodičů. Ve spolupráci s rodiči se maximálně snažíme najít pro všechny přijatelnou cestu k zvyknutí si na pobyt ve skupině a na odloučení.

Vzhledem k našim zkušenostem volíme nejraději, po dohodě s rodiči, pomalý nástup. Dítě přijde napoprvé jen do oběda, až to vypadá dobře a ideálně když chce samo, přidáme oběd a stejně tak postupujeme i při přidání spaní. Snažíme se dítě motivovat, aby se těšilo na oběd v kolektivu a pak i na spaní.

Umožňujeme dětem nosit si s sebou oblíbenou hračku nebo plyšáka apod. Někdy také může pomoci fotka usmívajících se rodičů. (většinou mamky) 😊

Cíle výchovy a péče v jednotlivých oblastech rozvoje

Rozvoj sebeobsluhy a samostatnosti:

- zuje si boty, svlékne se, oblékne si kalhoty a s pomocí tričko, ohlásí potřebu, navlékne si spodní prádlo, umyje si ruce, nají se lžící, napichuje na vidličku, pije z hrnečku

Rozvoj sociálních dovedností:

- bez potíží se odloučí od rodičů, umí počkat na ostatní, střídá se ve hře, půjčí hračku, snaží se používat slůvka prosím, děkuji, promiň, umí se zapojit do společných činností a rituálů, umí se rozdělit

Rozvoj hrubé motoriky:

- střídá nohy po schodech nahoru, s držním sejde schody dolů, bezpečně se pohybuje v terénu, zvládá chůzi po obrubníku, vede koloběžku a zkouší na ní jet, střídá nohy na odstrkovadle, hodí míčkem daným směrem, sedí na patách, sedí v sedu zkříženém, stojí na jedné noze, poskočí po špičkách, seskočí sounož z 30cm, s pomocí zkouší udělat kotrmelec, vyleze kus po žebřině

Rozvoj jemné motoriky:

- postaví 5 kostek na sebe, navlékne 3 velké korále, zasune 3 tvary do správného otvoru, válí žížalu z modelíny, utrhne kus kapesníčku a muchlá ho do kuličky, umí správně uchopit nůžky, zkouší stříhat malé kousky, vybarví plochu štětcem a barvami

Rozvoj grafomotoriky a kresby:

- dokáže správně držet a vést pastelku, kreslí kruhové čmáranice, kreslí krátké vertikální čáry, vybarví plasticky vymezenou plochu

Rozvoj zrakového vnímání:

- dokáže třídít předměty podle barvy, podle tvaru, rozpozná známou věc, zvíře mezi dalšími na obrázku

Rozvoj řeči:

- rozumí pokynům, tvoří věty o třech slovech, učí se používat zájmeno já, ptá se, snaží se napodobit správnou artikulaci

Rozvoj sluchového vnímání a paměti:

- otáčí se za zvukem, rozpozná známé zvuky a pojmenuje je, pamatuje si jednoduché říkanky a písničky, naslouchá čtenému slovu

Rozvoj matematických představ:

- pozná množství dva, rozliší kruh, roztřídí kostky a koule, pojmenuje počet prstů na jedné ruce

Rozvrh dne

6:30 - 8:30

- volná hra s využitím různých hraček, stavebnic, lepoprel a didaktických pomůcek -individuální výtvarné aktivity – modelování, kreslení, malování, lepení, stříhání

8:30 - 9:00

- uvítací kroužek na koberci, přivítání, seznámení, opakování jmen
- cvičení se zaměřením na správné držení těla, posílení a protažení jednotlivých svalových skupin, využití prvků jógy pro děti, masážních míčků, šátků, stuh, balančních kamenů, motivačních říkanek a písniček, dětské pohybové hry a tanečky s využitím padáku, gumy

9:00 – 9:30

- hygiena a svačina (vedeme děti k samostatnosti)

9:30 – 10:00

- společné aktivity zaměřené na rozvoj rozumových schopností a dalších dovedností
- zpívání u piana nebo s kytarou s využitím obrázků, hry na tělo, rytmických nástrojů
- v létě brzký odchod ven (zpívání na zahradě...)

10:00 – 11:00

- pobyt a aktivity venku, na zahradě, na pískovišti, procházka parkem, městem, návštěva dopravního hřiště, různých prolézaček v našem okolí, návštěva knihovny, koncerty ZUŠ

11:00 – 12:00

- hygiena, příprava na oběd s říkankou, oběd, hygiena, příprava na odpočinek (vedeme děti k samostatnosti)

12:00 – 14:00

- „peřinkový“ rituál před spaním, čtení pohádky, tichý zpěv ukolébavky, spánek (stane-li se, že některé dítě neusne, může vstát a věnovat se klidovým činnostem u stolečku v herně)

14:00 – 14:30

- hygiena, převlékání, svačina (vedeme děti k samostatnosti)

14:30 - 17:00

- volná, organizovaná hra, hudebně-pohybová chvilka, individuální výtvarné aktivity – podle volby dětí
- pobyt na zahradě s využitím pomůcek jako látkový tunel, balanční chodníček, obruče, létací talíře, křídly, bublifuk

Pro školní rok 2018/19 jsme zvolili jako spojovací téma BARVY.

Červené září (návrhy aktivit):

- povídání o změnách počasí, co se děje s přírodou – červená listí, červené jeřabiny...
- hudebně pohybové aktivity s kytarou nebo pianem, s využitím hry na tělo či rytmických nástrojů, cvičení, tanec či organizovaný běh a poskoky s červenými stuhami, šátky.
- pohybová hra "Semafor" – červená stůj! zelená jed!
- procházky do přírody – hledání červených předmětů a přírodnin
- nácvik písně „Červený šátečku kolem se toč“ (důraz na výrazné pohyby úst, pro motivaci dětí k nápodobě správné výslovnosti a uvolnění mluvidel)
- hledání červených předmětů - kostek, korálků – třídění od ostatních barev a následná stavba či navlékání.
- lepení jeřabin (třeba do tvaru jablka), malování červenou temperou (výroba muchomůrkových klobouků)
- čmárání a kresba kruhu, klubíčka, jablíčka červenou pastelkou s využitím říkanky: „Klubíčko (jablíčko) se kutálí, vůbec ho to nebolí, podívej se jak se koulí, nemá ani jednu bouli“
- čtení a povídání nad leporelem „Červená Karkulka“
- sběr červených plastových víček – zapojení rodiny
- před spaním čteme knížku „Včelí medvídci od jara do zimy“

Žlutý říjen (návrhy aktivit):

- povídání o podzimu
- hudebně pohybové aktivity na koberci se žlutými stuhami, šátky (piáno, kytara, rytmické nástroje, hra na tělo)
- pohybová hra „Na ježka“ - (Tiše, tiše ježek spí, ať ho nikdo nevzbudí. Já mám doma berana, můžu dupat do rána. Já mám doma ovci, můžu tleskat, jak chci. Ježku vstávej!)
- procházky po okolí se sběrem pěkných barevných listů, pouštění draka, návštěva nádraží
- třídění a rozlišování žlutých a červených korálků, pastelek...a jejich následné použití podle nápadů dětí.
- čmárání a kresba žlutého kruhu, klubíčka, sluníčka s opakováním říkanky „Sluníčko se kutálí...“
- lepení žlutého a červeného listí (pelíšek pro ježka...)
- vybarvování hrušky prstovými barvami, pastelkami nebo modelování z plastelíny
- mačkání žlutého citrónu, mixování hruškového smoothie s citronovou šťávou, ochutnávka kyselý citronové šťávy
- nácvik básně „Vezmi žlutou tužku, namaluj mi hrušku, a pod hrušku talíř, sláva ty jsi malíř“ (důraz na výrazné pohyby úst, pro motivaci dětí k nápodobě správné výslovnosti a uvolnění mluvidel).
- sbírání žlutých plastových víček – zapojení rodiny
- před spaním čteme knížku „Včelí medvídci od jara do zimy“
- po spaní prohlížení a povídání nad pohádkou "Hrušková"

Hnědý listopad (návrhy aktivit):

- povídání o větru, o změnách barev v přírodě...
- učíme se poznat hnědou barvu – hledáme hnědé listí, sbíráme kaštiny a hnědé knoflíky (zapojení rodiny), rozpouštíme čokoládu, chutnáme ji a voníme k ní, povídáme si o zdraví a péči o zuby
- pohybové hrátky – slalom mezi kaštanými, běh okolo hromádky kaštanů s využitím pomalé a rychlé hry na piano, hod kaštanem do kyblíku...
- běhání a šustění listím při aktivitách venku, využití větrného počasí ke hrám s padákem, pouštění draka
- navlékání knoflíků na hnědou nit, lepení knoflíků a listí (listové strašidýlko)
- nácvik písně „Listopad, listopad“ (důraz na výrazné pohyby úst, pro motivaci dětí k nápodobě správné výslovnosti a uvolnění mluvidel)

- před spaním čteme knížku „Včelí medvídci od jara do zimy“
- po spaní prohlížení a povídání nad pohádkou “Postýlková” (příprava na zimu...)

Zlatý prosinec (návrhy aktivit):

- povídání o mikulášské, o vánocích, o kaprovi, o sněhu a zimních sportech...
- nácvik písně “Jaro, léto, podzim, zima to je celý rok“
- učíme se poznat zlatou barvu a rozlišit ji od ostatních (opakování) – schovávaná se zlatými zvonečky, hledání zlatých zvonků podle sluchu...
- pohybové aktivity na koberci s využitím kytary, rytmických nástrojů, zvonečků, xylofonu, také seznámení s trubkou - Jaká je? Zlatá!
- pohyb venku podle počasí (stavba sněhuláka, tvarování koulí různých velikostí, hod na cíl, rozšlapávání...)
- zpíváme vánoční písně a koledy např.: „Mik, miku, mik, miku, Mikuláš, přišel s čertem na koláč“, „Ježíšku, panáčku“ a další...(důraz na výrazné pohyby úst, pro motivaci dětí k nápodobě správné výslovnosti a uvolnění mluvidel)
- lepíme a počítáme zlaté hvězdičky (malování a zdobení vánočního stromečku nebo kapříka na papíře, s využitím zlatého lepidla)
- nácvik držení nůžek - stříhání pásu zlatého papíru na kousky (použití běžných dětských a speciálních dvojitých nůžek)
- společně zdobíme plastový stromeček pro výzdobu herny, s využitím dětmi nastříhanými kousky zlatého papíru
- čteme knížku „Co mně ryba vyprávěla“

Bílý leden (návrhy aktivit):

- povídání o sněhu a mrazu, o teplotě, o oblečení
- venku stavíme hromady z koulí, říkáme si, která je velká a která malá, koulíme a opakujeme básničku „Kulička se kutálí, vůbec ji to nebolí“
- pozorujeme stopy ve sněhu, trénujeme chůzi za sebou po vyšlapané cestičce
- pohybujeme se podle píána na koberci jako vločky sněhu, jako vánice, jako zmrzlíci...
- přemýšlíme a ukazujeme si: „Co je bílé“, „Jak taje sníh“, „Jak mrzne voda“
- hledáme korálky - bílé kostky, které následně navlékáme, stavíme z nich komín, vysvětluje rozdíl mezi kostkou a koulí
- učíme se píseň: Sněží, sněží, mráz kolem běží“ a „Bílá, bílá, bílá, bílá, komu by se nelíbila“ (důraz na výrazné pohyby úst, pro motivaci dětí k nápodobě správné výslovnosti a uvolnění mluvidel)
- mačkáme a muchláme papírové kapesníky a krepový papír – společné vyrábění sněhuláka s využitím básničky „Sněhuláček panáček“
- pokračujeme v nácviku stříhání – (bílé kousky na vylepení sněhuláka)
- čteme knížku „Modrý a žlutý vláček“, prohlížíme a povídáme nad pohádkou „Opuštěný sněhulák“

Modrý únor (návrhy aktivit)

- povídání o modrých odstínech oblohy
- malování modrým inkoustem – zmizíkování
- navlékání modrých korálek různých tvarů a odstínů
- cvičení s modrými nafukovacími balónky
- den v modrém oblečení, názvy oblečení
- modelování modrého sněhuláka
- nácvik básně“Sněhuláček panáček“

Zelený březen (návrhy aktivit):

- povídání o jaru, pozorování jarní přírody – kočičky, pupeny
- práce s didaktickou pomůckou LOGIKO
- stříhání, lepení papírové trávy

- čmárání zelenou pastelkou se zpěvem písně „Travička zelená“
- malování sněženek s využitím říkanky „Táta včera na venku našel první sněženku“
- pokusy s mícháním barev modrá + žlutá = zelená
- nácvič písně „Na jaře, na jaře čáp jede v kočáře“
- provlékání zelené vlny, stuhy, provázku otvorem různých velikostí (ruličky, špulky, knoflík, dírky...)
- chůze naboso po zeleném laně

Fialový duben (návrhy aktivit):

- povídání o kytkách a jejich barvách s využitím knížky „Kytice, kytky, kytičky“ – prohlížení obrázků kytek a rozlišení těch fialových
- sázení macešek na zahradě, hledání fialek při procházkách v parku, v lese
- básnička: „Fialinka voňavá, roste v trávě od jara, roste, kvete, těšte se, voní všude po lese“
- dechová cvičení s vůněmi
- modrá + červená = fialová
- foukání do fialové barvy různých odstínů, nalepení vzniklého obrázku
- vykrajování kytek z fialové modelíny
- pohybová hra „Na zajíčka“

Růžový květen (návrhy aktivit):

- pozorování růžově kvetoucích stromů, sakur na sídlišti i jinde
- procházka k čapímu hnízdu
- bílá + červená = růžová, malování „kuličkovou“ technikou + lepení vystřižených květů – strom
- hudebně pohybové aktivity s kytarou a písničkou „Čáp, čáp, čáp do bláta si šláp“
- pohybová hra „Čáp ztratil čepičku“ – opakování barev
- schovávání a hledání a počítání růžových korálků
- ukazujeme si na oblečení odstíny růžové

Oranžový červen (návrhy aktivit):

- povídání o létu, o ovoci, o dovolené, o cizích zemích
- nácvič písně s pianem a pohybovým doprovodem „Pojedeme do Afriky“
- chodíme do parku a na zahradu, sázíme oranžové afrikány
- pohybové hry s padákem
- třídění a rozlišování oranžové, žluté a červené barvy
- míchání temperových barev – žlutá + červená = oranžová
- malování obtiskem – motýl
- mačkání citronové a pomerančové šťávy – chutnání a vyrábění limonády
- opakování říkanek, písniček, barev
- nácvič básně „Mé milé léto, cos nám přineslo, mnoho dobrého, kvítí pěkného, modrého, bílého i červeného“
- čteme knížku „Žirafí příběhy“

Duhové prázdniny (návrhy aktivit):

- co nejvíce jsme venku, užíváme si léta, chodíme do parku, do lesa stavět trpasličí domečky, na dopravním hřišti se snažíme jezdit a chodit podle semaforu, hrajeme si na pískovišti, na prolézačkách, cachtáme se v bazénku nebo pod sprchou
- u piana běháme jako auta s papírovými volanty – píseň „Tútútú auto už je tu“
- navlékáme barevné korále podle vzoru
- bublinujeme bublifukem i brčkem v míse a pozorujeme duhové odlesky
- malujeme duhu
- čteme knížku „Lískulka“